

Jiří Dynda

Byliny o bohatýru Svjatogorovi:
Strukturální a komparativní analýza narativu
(diplomová práce)

Abstrakt

Předmětem diplomové práce je rozbor a výklad třiceti sedmi textových variant bylin o bohatýru Svjatogorovi. Po uvedení do oblasti ruské folklorní epiky a problematiky spojené se studiem orální literatury je představeno vlastní pojetí mýtu založené na strukturálním chápání kulturních reprezentací. V ústřední části se pak práce pokouší o aplikaci těchto zásad na pásmo svjatogorovských bylin a prostřednictvím důkladné analýzy ukazuje, které motivy a jejich vzájemné vztahy byly ústřední pro utváření smyslu tohoto narativu v lokálním kontextu bylinné tradice. Hypotéza, že ve svjatogorovských bylinách jsou primárně řešena témata iniciace mladého hrdiny, generačního konfliktu a předání pozice mentora žákovi (a metaforicky otce synovi), je následně testována dvoufázovou komparací ústředních motivů a jejich klastrů: Jednak v rámci bylinné tradice jako takové a též v rámci etnografické situace ruského Severu 19. století (vnitřní komparace), jednak v širším horizontu eurasijských mytoepických tradic (vnější komparace). K práci je též přiložena sbírka 37 bylinných variant v originále a překladu do češtiny.

Klíčová slova

Byliny, orální epická literatura, narativita, mýtus, strukturální analýza, srovnávací mytologie, iniciace.